

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu Ing. Branislava Jelenčíka, ArtD. spracovanú na tému Úspešnosť školy a jej závislosť od niektorých aspektov prípravy študentov pre pôsobenie v praxi.

V abstrakte habilitačnej práce Ing. Branislav Jelenčík, ArtD. poukazuje na to, že záujem trhovej ekonomiky o absolventa školy vznikne len za predpokladu, ak bude pre investora, zamestnávateľa či sponzora predstavovať atraktívnu hodnotu. Cieľom habilitanta bolo analyzovať potreby a tendencie trhu a reagovať na ne vytvorením nových alebo modifikovaním existujúcich predmetov, rozširovaním kompetencií študentov, prípadne aj inovovaním kritérií pre výber študentov. Habilitačná práca sa zameriava na potreby Ústavov dizajnu a interiéru Fakulty architektúry na STU v Bratislave, kde Ing. Branislav Jelenčík, ArtD. pôsobí.

Je nesporné, že pre úspešné uplatnenie absolventov odborov dizajnu a architektúry je dôležitá nielen kvalitná ateliérová príprava so sprievodnými odbornými predmetmi, ale aj schopnosť orientovať sa na trhu práce, ktorej sa habilitant venuje. Je odborníkom na marketing a manažment dizajnu, čo sú oblasti, ku ktorým sa ako historik umenia zameraný na dejiny dizajnu necítim byť celkom kompetentný vyjadrovať. Zo svojho zorného poľa vidím habilitačnú prácu ako prínosnú, rovnako ako pedagogickú prácu habilitanta prispievajúcu k väčšiemu rozhl'adu absolventov a chápaniu dizajnerskeho výkonu ako súčasť širšieho komplexu úloh stavaných pred vysokoškolského absolventa dizajnu resp. architektúry. Je mi sympatická habilitantova dynamika a sebavedomie, hoci práve skúsenosť historika dizajnu mi velí trochu tlmiť jeho optimizmus a presvedčenie, že (samozrejme ak veľmi zjednoduším jeho pohľad na problematiku dizajnu) základným predpokladom úspešnej dizajnerskej realizácie je naplnenie poučiek marketingu a manažmentu, či priam „hľadanie štrbiny na trhu“. História dizajnu je skôr históriou kreatívnych skratov, ktoré vznikli viac navzdory, než vďaka normatívnym pravidlám, poučkám a systematickým metódam práce. Intenzívne pokusy využívať exaktné, tzv. tvrdé metódy dizajnerskej práce odozneli s osemdesiatymi rokmi upynulého storočia a zrejme nie náhodou veľká väčšina dizajnerských vzdelávacích inštitúcií dnes uplatňuje metódu „learning by doing“, t.j. projektovania konkrétnych úloh, samozrejme s prihľadnutím na všetky relevantné, t. j. aj ekonomické súvislosti tvorby. Týmto komentárom však nechcem pribrzďovať habilitantov entuziazmus, skôr mierne relativizovať jeho azda až príliš jednoznačne formulované uzávery, v ktorých pripúšťa omyly v období svojej mladosti, nie však už v súčasnej dobe zrelosti.

Domnievam sa, že za produktívnu metódu v habilitačnej práci Ing. Branislava Jelenčíka, ArtD. možno považovať najmä konfrontáciu všeobecne platných pravidiel s osobnými skúsenosťami pedagóga, z ktorej potom vyplývajú návrhy na inovácie výučby na Fakulte architektúry STU. V tomto smere habilitačná práca naplňa svoj zmysel a opodstatňuje menovanie habilitanta za docenta. Oželiteľ bolo možné druhú kapitolu a predovšetkým jej prvú časť (str .37-43) venovanú vysvetľovaniu elementárnych pojmov ako architektúra, dizajn, funkcia, forma, obsah, umenie a d'. Ich precízne definovanie na úrovni súčasných poznatkov by si žiadalo omnoho väčší priestor, najmä však toto terminologické vymedzovanie nemá priamy vzťah k téme habilitačnej práce.

Na základe vyššie uvedených pozitív navrhujem udeliť Ing. Branislavovi Jelenčíkovi, ArtD. umelecko-pedagogický titul docent.